ת"צ 65740-07-19 מזרחי נ' סטופ מרקט בע"מ

תיק חיצוני:

מספר בקשה:20

בפני כבוד השופטת הדס שכטר ישראלי

מבקש **אבירו מזרחי**

נגד

משיבים **1. סטופ מרקט בע"מ**
2. פרקליטות מחוז חיפה -אזרחי

פסק דין

1. לפניי בקשה שהגישו הצדדים בתאריך 20/07/21 לאישור הסדר פשרה בבקשת האישור ובתובענה הייצוגית מושא תיק זה, על פי סעיף 18 ו-19 לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו- 2006 (להלן: "**החוק**").

2. המשיבה היא רשת קמעונאית בתחום המזון, בעלת עשרות סניפים ברחבי המדינה. המבקש נמנה על צרכניה של המשיבה.

3. עניינה של התובענה הייצוגית ובקשת האישור, בנזקים נטענים, ממוניים ולא ממוניים, אשר נגרמו לחברי הקבוצה, בין היתר, כתוצאה מהפרת תקנות בריאות הציבור (מזון) (סימון תזונתי), התשנ"ג- 1993 (להלן: "**תקנות הסימון**"); חוק הגנת הצרכן, התשמ"א- 1981 (להלן: "**חוק הגנת הצרכן**"), חוק המכר, התשכ"ח- 1968 (להלן: "**חוק המכר**") ותקנות הגנת הצרכן (כללים שונים לפרסום מחירי נכסים ושירותים), התשנ"א- 1991.

4. על פי הנטען בבקשת האישור, המשיבה מפרה את תקנות הסימון בכך שהיא מוכרת במחלקת הפיצוחים שבסניפיה, מוצרים ארוזים מראש כשהם נעדרים סימון תזונתי וסימון רשימת הרכיבים (להלן: "**ההפרה הראשונה**").

עוד נטען כי, המשיבה מפרה את חוק הגנת הצרכן, בכך שהיא מוכרת ירקות, פירות ועוגיות ארוזים מראש, אשר נשקלים יחד עם האריזה (להלן: "**ההפרה השנייה**").

בנוסף לאמור, נטען כי בסניפי המשיבה נמכרים מוצרי פירות וירקות ארוזים מראש, המונחים באריזות פלסטיק ו/או עטופים בניילון נצמד כאשר המשקל הסופי והמחיר הסופי אינם מצוינים על גבי המוצרים וזאת בניגוד לחוק הגנת הצרכן (להלן: "**ההפרה השלישית**").

עוד נטען כי בסניפי המשיבה נמכרים מוצרים ללא סימון טובין וללא סימון תזונתי (להלן: "**ההפרה הרביעית**").

5. בהתאם להפרות הנטענות לעיל ובזיקה לאמור, המבקש הגדיר בבקשת האישור <u>ארבע תתי קבוצות</u> אשר בשמן התבקש לנהל את התובענה-

<u>תת קבוצה ראשונה</u>: "כל הצרכנים אשר רכשו מהמשיבה בשבע השנים שקדמו למועד הגשת בקשת אישור זו, ועד למועד אישור התובענה כייצוגית מוצרי מזון שלא סומנו בהתאם לדיני לעניין סימון מוצרי מזון";

<u>תת קבוצה שניה</u>: "כל הצרכנים אשר רכשו מהמשיבה בשבע השנים שקדמו למועד הגשת בקשת אישור זו, ועד למועד אישור התובענה כייצוגית, מוצרים שנמכרים לפי משקל ונארזים מראש על ידי המשיבה, ואשר משקלם כלל את משקל האריזה";

<u>תת קבוצה שלישית</u>: "כל צרכן שרכש מהמשיבה מוצרי פירות וירקות ארוזים מראש שמחירם לאחר שקילתם לא צוין על גבי האריזה";

<u>תת קבוצה רביעית</u>: "כל הצרכנים שרכשו ממוצרי המשיבה אשר על גביהם לא נמצא כל פירוט בשפה העברית וזאת בניגוד להוראות הדינים שיפורטו בהמשך, במשך שבע השנים האחרונות ועד למתן פסק דין בבקשת האישור".

6. הסעדים שנדרשו:

צו עשה המורה למשיבה לחדול מהתנהלותה ופיצוי כספי.

על דרך האומדנה, העמיד המבקש את סכום התובענה ביחס לכלל חברי הקבוצה כלפי המשיבות ב- 2,500,000 ₪.

<u>הבקשה המקורית לאישור הסדר פשרה</u>

7. ביום 19/07/2020 הגישו הצדדים בקשה לאישור הסדר פשרה (להלן: "**הסדר הפשרה**"). הבקשה נתמכה בתצהיריהם של המבקש, הבעלים של המשיבה, ובאי כוחם.

<u>עיקרי הסדר הפשרה</u>

8. המשיבה תפעל להסרת ההפרות הנטענות (ראה פירוט בסעיף 4 לעיל) בבקשת האישור וכן תוודא הסדרה עתידית;

תינתן לציבור הצרכנים הנחה על מוצרים נושא התובענה או על מוצרים אחרים המשווקים על ידי המשיבה בשווי כולל של 300,000 ₪, במהלך 12 חודשים לאחר אישור הבקשה ועד למיצוי הסכום האמור;

עוד התחייבה המשיבה להציג לוחיות או פתקיות בסמוך למדפי מחלקת הפיצוחים, אשר תכלולנה את הרכיבים והערכים התזונתיים של המוצרים הנמכרים במחלקה;

9. הבקשה כללה גם את המלצת הצדדים למתן גמול למבקש בסך של 30,000 ₪ ושכר טרחת בא כוחו בסך של 100,000 ₪ (בתוספת מע"מ) וכן מתן פטור מיתרת האגרה, בהתאם לסמכות בית המשפט, כאמור בתקנה 7א(א)(3) לתקנות בתי המשפט (אגרות), התשס"ז- 2007 (להלן: "**תקנות האגרות**").

<u>עמדת היועץ המשפטי לממשלה</u>

10. בא כוח היועץ המשפטי לממשלה התנגד להסכם הפשרה (להלן: "**היועץ המשפטי**"), בעיקר מן הטעם שההסדרה העתידית המוצעת במסגרת ההסדר בהתייחס להפרה הראשונה מנוגדת להוראות הדין המחייבות וכן, מפני שהפיצוי המוצע בגין ההפרה השנייה אינו פיצוי הולם בנסיבות העניין.

בהקשר זה, הפנה היועץ המשפטי להוראות חוזר ראש שירותי הציבור מספר 5/13 "חוזר ייצור מזון בשיווק" (להלן: **"החוזר"**) ולתקן ישראלי 1145 "סימון מזון ארוז מראש", שלפיהם על המשיבה לסמן את הנדרש על <u>גבי האריזה</u>.

11. עוד סבור היועץ המשפטי כי ההסדר נעדר פירוט מספיק לעניין הפיצוי בהעדר פירוט באשר לאופן מתן ההנחות לצרכנים, פירוט המוצרים להם תינתן הנחה, לרבות גובהה של ההנחה.

צוין, כי על המשיבה ליידע את הצרכנים כי מדובר בהנחות שניתנות בעקבות הסדר פשרה בתובענה ייצוגית ולחילופין ניתן לציין את מתן ההטבה במסגרת הקבלה הניתנת לצרכן, וזאת למן לא תשמש היא ככלי שיווקי.

על פי עמדת היועץ המשפטי, מדובר בהפרה חוזרת של המשיבה (ת"צ 33138-07-17 **נחלה נ' סטופ מרקט**) במסגרתו הגיעו הצדדים להסדר פשרה, לפיו המשיבה התחייבה להציב שקיות ניילון כך שהצרכן יוכל לארוז את המוצרים בהן, וכך להימנע מתשלום עבור האריזה. בזיקה להתנגדותו של היועץ המשפטי באותו ענין להסדר המוצע הוגש, בהמשך, הסדר פשרה מתוקן בו עוגנה התחייבות המשיבה להפחית את משקל האריזה בעת התשלום.

סבור היועץ המשפטי אפוא, כי לא זו בלבד שבהתנהלותה של המשיבה יש משום הפרה חוזרת של הדין, אלא שיש בה אף משום הפרה של הסדר הפשרה הקודם.

<u>הודעת הצדדים בעקבות ההתנגדות של היועץ המשפטי</u>

12. ביום 23/06/21 ובעקבות ההתנגדות של היועץ המשפטי להסכם הפשרה המוצע, הגישו הצדדים הודעה משותפת (להלן: **"הודעת הצדדים"**), שאלה עיקריה-

<u>סימון הרכיבים התזונתיים</u>- הצדדים קיבלו את עמדת היועץ המשפטי. בהודעה האמורה, צוין כי המשיבה פועלת להסדרת עניין הסימון התזונתי על המוצרים הנארזים מראש.

<u>פירוט הפיצוי</u>- בהודעתם המשותפת הבהירו הצדדים כי המשיבה רכשה משקלים חדשים, וכי כיום משקל האריזה מקוזז ומופחת מחשבון הלקוח, כך שהצרכן נדרש לשלם אך ורק בגין משקלו הנקי של המוצר.

באותו הקשר התחייבה המשיבה שלא להעלות מחירים במהלך תקופת המבצע וכי מחיר המוצרים שבהנחה ייקבע בשים לב למחיר הממוצע של המוצר במהלך 12 החודשים האחרונים.

בנוסף, המשיבה תציין בקבלה הניתנת לצרכן כי ההטבה תינתן במסגרת הסדר בתובענה ייצוגית.

עוד ציינו הצדדים, כי בעקבות עמדתו של היועץ המשפטי, החליטו הם על הגדלת ההטבה שתוענק, שזו תעמוד על סך 400,000 ₪ (להלן: "**הפיצוי המתוקן**").

<u>דיון והכרעה</u>

13. אופן אישור הסדר פשרה והנתונים שעל בית המשפט לבחון בעת אישורו מוסדרים בסעיפים 19(א) ו-19(ג) לחוק. על עילות התביעה, עיקרי הסדר הפשרה, הסעדים, השלב בו נמצא ההליך והתחייבויות המשיבות עמדתי בחלקו הראשון של פסק הדין.

14. סע' 19 לחוק מורה כי: "**בית המשפט לא יאשר הסדר פשרה אלא אם כן מצא, כי ההסדר ראוי, הוגן וסביר בהתחשב בעניינם של חברי הקבוצה[...]**".

15. מכאן, יש לשאוף לכך כי קבוצת הנהנים מההסדר תכלול את חברי הקבוצה ועל ביהמ"ש לוודא, כי הפשרה היא הוגנת בהתחשב באינטרס של חברי הקבוצה. יפים בהקשר זה דבריו של כב' השופט נ' סולברג, רע"א 3832/17 **רחל לוין ואח' נ' אנליסט בע"מ ואח'**, פס' 12 (ניתן ביום 04/07/17), בציינו כי:

> "12. הסדרי פשרה בתובענות ייצוגיות מעוררים בעיות שונות שמקורן ב'בעיית הנציג', כלומר בחשש שהתובעים המייצגים ובאי-כוחם יבכרו את האינטרס האישי שלהם על פני האינטרס של הקבוצה כולה. חשש זה מתעצם בעת הגעתם של הצדדים להסכם פשרה, שעשוי להיטיב עם התובעים המייצגים על חשבון הקבוצה המיוצגת. המחוקק, אשר צפה את החשש האמור, התווה באופן מפורט את הליך אישור הסכם הפשרה בתובענה הייצוגית, בסעיפים 18-19 לחוק, באופן שיש בו כדי לפקח ולמזער את החשש האמור (ראו: אלון קלמנט "פשרה והסתלקות בתובענות ייצוגיות" משפטים מא, 5 (2011); רע"א 1644/15 גור נ' דור אלון אנרגיה בישראל (1998) בע"מ, [פורסם בנבו] פסקאות 8-9 והאסמכתאות שם (27.5.2015) (להלן: עניין גור)). מטרתו של המסלול שהתווה המחוקק הוא לוודא שבית המשפט אינו מאשר את הסדר הפשרה כ'חותמת גומי', אלא בוחן ובודק, עד שהוא מגיע למסקנה כי "ההסדר ראוי, הוגן וסביר בהתחשב בעניינם של

תיק חיצוני:

חברי הקבוצה" (כלשון סעיף 19(א) לחוק). אשר על כן, יפה עשה בית המשפט שדקדק בהסכם הפשרה, ולא אישרו כלאחר-יד."

16. לאחר עיון בהסדר הפשרה המוצע ובהודעת הצדדים המשותפת אשר הוגשה בעקבות הערות היועץ המשפטי – מצאתי כי מדובר בהסדר ראוי.

17. סבורה אני כי בהתחייבות המשיבה ככל שהיא נוגעת לסימון הרכיבים התזונתיים, פירוט הפיצוי והגדלתו ואופן חלוקת תשלום שכר הטרחה, יש כדי להביא להגשמת הסעד העיקרי במתן פיצוי לכל חברי הקבוצה והוא אף הביא לתיקון מעשיה של המשיבה.

18. גם היקף הפיצוי המתוקן סביר והולם הוא. מתן הנחה עבור המוצרים הרלוונטיים שתעמוד על 400,000 ₪ למשך שנה, הינה סבירה בנסיבות העניין, ותואם, לדעתי, לנזק האישי הנטען.

ערה אני לפער בין הסכום הנתבע (אשר הועמד על סך 2,500,000 מיליון ₪) לבין הפיצוי המוצע בגדרי הסדר הפשרה אלא שפער זה מקורו, בעיקר, בהערכה על דרך האומדנה שנעשתה בנקודת זמן בה לא היו בידי המבקש וב"כ נתונים מדויקים.

בעניין דידן, בנסיבותיו, סבורה אני כי הפיצוי משקף נכונה את הסעד לו היו זכאים חברי הקבוצה באם היה ההליך מתברר עד תום.

הסדר הפשרה מגשים תכלית מרכזית של החוק בדבר אכיפת הדין והרתעה מפני הפתרון וכן את התכליות העומדות ביסוד חוק הגנת הצרכן.

19. עתה תוכרענה סוגיות שכר הטרחה המוצע ותשלום יתרת האגרה:

<u>באשר לתשלום שכר הטרחה</u>: בהקשר זה, מקובלת עליי עמדת היועץ המשפטי, לפיה שכר הטרחה המומלץ אינו סביר בנסיבות העניין, ועל כן יופחת הוא כפי שיפורט להלן.

כן מקובלת עלי עמדת היועץ המשפטי כי ראוי ונכון לעכב חלק משכר הטרחה עד להגשת דו"ח לביהמ"ש בעניין ביצוע מלוא ההתחייבות של המשיבה.

הצעה זו התקבלה, באופן חלקי, על ידי הצדדים בהודעתם המשותפת.

משכך, מצאתי לאמץ את עמדת הצדדים ולהורות כי 70% משכר הטרחה ישולם תוך 30 ימים מיום מתן החלטה זו, וכי יתרת 30% תשולם עם מתן הודעת עדכון מטעם המשיבה ואישור בית המשפט לצורך סגירת התיק.

<u>באשר למתן פטור מתשלום חלקה השני של האגרה</u>: היועץ המשפטי סבור כי אין בבקשת הצדדים טעמים מיוחדים למתן פטור כנדרש בתקנות כמצוות תקנה 7א(א)(3) לתקנות האגרות ואולם בשים לב לעילת התביעה שמגלה לכאורה בקשת האישור; מהות הפגיעה בחברי הקבוצה והיקפה; תיקון דרכיה של המשיבה בעקבות בקשת האישור (כמפורט לעיל); וכן במידת התועלת שהוסבה לחברי הקבוצה בפרט ולציבור בכללתו כתוצאה מאישור ההסדר ולשלב המקדמי הו הוגשה הבקשה - מצאתי כי מתקיימים בענייננו טעמים מיוחדים המצדיקים מתן פטור מתשלום המחצית השניה וכך אני מורה.

20. הצדדים ביקשו להימנע ממינוי בודק ואני נעתרת לבקשה זו שכן לטעמי מתקיימים בענייננו טעמים מיוחדים המצדיקים אי מינוי כאמור. סכום הפיצוי הוא פרי הערכה ואומדנה, מבוסס על הקצאת יחסי סיכוי סיכון ועלות תועלת, ולא על חישובים כלכליים מורכבים וסבוכים.

21. לא מצאתי בהסדר סוגיות בהן נדרשת מומחיות מיוחדת, שכן בעיקר עסקינן בשאלות משפטיות ומשכך, אני סבורה כי לא יהא במינוי בודק כדי לייעל את ההליך, כי אם לסרבלו ולהגדיל את העלויות הכרוכות בו שלא לצורך.

<u>התוצאה:</u>

22. לאור כל האמור לעיל אני מאשרת את הסדר הפשרה בכפוף לעיגון הערות היועץ המשפטי עליהן עמדו הצדדים בהודעתם המשותפת, ונותנת להסכמות הצדדים, בכפוף לשינויים עליהם עמדתי לעיל, תוקף של פסק דין.

23. המשיבה תדאג לפעול בהתאם להתחייבויותיה בכל הנוגע לאופן שקילת מוצרי פירות וירקות וחיוב הצרכנים בגינם. כמו כן, תיתן המשיבה לציבור הצרכנים הנחה על המוצרים נשוא בקשת האישור או על מוצרים אחרים המשווקים על ידה בשווי כולל של 400,000 ₪, וזאת תוך תקופה של 12 חודשים לאחר אישור הסדר הפשרה.

רואה חשבון מטעם המשיבה יאשר בתצהיר קיומו של מבצע ההנחות ומיצוי סכום ההטבה האמור.

בנוסף, נציג מטעם המשיבה יאשר בתצהיר, שיוגש לתיק בית המשפט, מדי שלושה חודשים, ועד למיצוי שווי ההטבה, קיומו של מבצע הנחות, ומיצוי סכום ההטבה.

24. המשיבה תשלם גמול בסך של 4,000 ₪ למבקש ושכר טרחה לבא כוח המבקש בסך של 30,000 ₪ בתוספת מע"מ.

תשלום שכר הטרחה יבוצע לשיעורין, כך ש- 70% ממנו ישולמו בתוך 30 ימים ממועד פסק דין זה, והיתרה בשיעור 30%, תשולם לאחר הגשת הודעת המבקש בדבר ביצוע בפועל של הסכם הפשרה על כל חלקיו, כאמור לעיל.

25. נוכח אישורו של הסדר הפשרה לפי סעיף 19 לחוק תובענות ייצוגיות, הנני מורה על פרסום ההודעה השנייה לפי סעיף 25(א)(4) לחוק תובענות ייצוגיות.

26. בהודעה יפורטו הפרטים המנויים בסעיף 19(ג)(1) ו-(2) לחוק תובענות ייצוגיות וכן הפניה לפנקס תובענות ייצוגיות בו ניתן יהיה לעיין בפסק הדין ובהסדר פשרה, כאמור בסעיף 25(ד) לחוק תובענות ייצוגיות. למען הסר ספק יובהר, כי המשיבה, היא זו שתישא בעלויות הפרסום.

27. בהתאם לסעיף 25(ד) לחוק תובענות ייצוגיות, יובא נוסח ההודעה השנייה לאישור בית המשפט בתוך 14 יום מהיום. לאחר אישור נוסח ההודעה, תשלח המשיבה עותק מההודעה השנייה למנהל בתי המשפט בהתאם לסעיף 25(ז) לחוק תובענות יצוגיות.

תיק חיצוני:

28. המשיבה תדאג לפרסם את נוסח ההודעה השניה בשני עיתונים ארציים בעלי תפוצה רחבה. גודל ההודעה בעיתונות לא יפחת מ-15X15 ס"מ.

29. הצדדים יוודאו המצאת פסק הדין בצירוף הסדר הפשרה ובצירוף ההודעה השנייה למנהל בתי המשפט לשם רישומם בפנקס תובענות ייצוגיות, בהתאם להוראת סעיף 19(ה) לחוק תובענות ייצוגיות.

<u>המזכירות תמציא עותק של פסק הדין לצדדים ולכב' מנהל בתי המשפט.</u>

ניתן היום, י"ג כסלו תשפ"ב, 17 נובמבר 2021, בהעדר הצדדים.

